

Ikt. sz.: EUB-40/5-3/2013.

EUB-2/2014. sz. ülés
(EUB-2/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2014. június 4-én, szerdán, 10 órakor
az Országház főemelet 66. számú termében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	5
<i>Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt expozéja</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	10
<i>Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt válaszája</i>	13
<i>Határozathozatal</i>	19
<i>Elnöki zárszó</i>	19

Napirendi javaslat

1. Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke
Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
Bana Tibor (Jobbik), a bizottság alelnöke

Farkas Flórián (Fidesz)
Gyopáros Alpár (Fidesz)
Dr. Józsa István (MSZP)
Firtl Mátyás (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Tóth Bertalan (MSZP) dr. Józsa Istvánnak (MSZP)
Csöbör Katalin (Fidesz) Gyopáros Alpárnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt

Megjelent

Győri Enikő (Külügyminisztérium)
Margitay-Becht Beáta (Külügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra)

Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottságának ülését megnyitom.

Köszöntöm a képviselőtársaimat, köszöntöm az Országgyűlés munkatársait, a meghívott vendégeinket, és a sajtó igen tisztelt képviselőit. Engedjék meg, hogy tisztelettel köszöntsem a mai napirendi pontunk előadóját, dr. Navracsics Tibor miniszterjelölt urat.

Tisztelt Bizottság! Első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. Egy eseti képviseleti megbízást jelentek be: Józsa István képviselő úr képviseli Tóth Bertalan képviselő urat. A további eseti megbízásokat majd később jelentem be.

Tisztelt Bizottság! Ahogy írásban előre jeleztem és tegnap említettem, a mai napra egyetlen napirendi pontot tűztünk ki megtárgyalásra, dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatását. *(Gyopáros Alpár megérkezik.)*

Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása

Tisztelt Bizottság! Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e valakinek kérdése, véleménye. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelentkezőt. Szavazásra teszem fel. Ki az, aki támogatja a napirendi pont megtárgyalását? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta. Köszönöm szépen.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. §-ának (2) bekezdése és az Országgyűlés elnökének 2014. május 29-ei állásfoglalása alapján bizottságunk három miniszterjelöltet hallgat meg és a mai napon elsőként a külgazdasági és külügyminiszter-jelöltet.

Tisztelt Bizottság! Magyarország európai uniós politikájában, úgy vélem, az elmúlt négy év a korábbiaknál sokkal karakteresebb magyar érdekérvényesítést eredményezett, amelyben a kormány sok esetben a végsőig igyekezett kiállni álláspontja mellett. Ugyanakkor, ahol arra tényleg szükség volt, a megfelelő csatornákon keresztül rendezte a jogvitákat, különös tekintettel az Európai Bizottsággal. Az Európai Unió egységének megőrzésében a következő évek sorsdöntőek lesznek a polgár közeli és demokratikus Unió kialakítása szempontjából.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! A miniszterjelölt úr még az elmúlt ciklusban nagyon sokszor megjelent bizottságunk előtt, és mint igazságügyi miniszter többször beszámolt. Itt is szeretném megköszönni a miniszter úrnak az elmúlt négy éves munkáját, mint ahogy a legutolsó meghallgatásán ezt megtettem, hiszen tanúbizonyságát adta annak, hogyan áll ki Magyarország érdekeiért és hogyan képviseli az uniós fórumokon a magyar érdekeket. Nincsenek kétségeink arról, hogy az új posztot, amit be kíván tölteni, hasonló munkával fogja végezni. Ezért úgy is köszöntöm a miniszter urat, hogy isten hozta itthon, majdnem tiszteletbeli tagunkká avanszált, hiszen többször megjelent az elmúlt négy év során.

Most természetesen mint külgazdasági és külügyminiszter-jelölt meghallgatásán vagyunk, ez egy új pozíció, de úgy hiszem, a munka nagyobb része régi, hiszen ön előtt jól ismert az Európai Unió minden zegzuga, úgyhogy megvagyok

róla győződve, hogy ezt a munkát sikeresen tovább tudja folytatni. Bizottságunk jogszokása szerint a miniszteri meghallgatás során arra kérjük a jelöltet, hogy egy 10-15 perces expozében röviden vázolja a gondolatait, elképzeléseit, utána megadom a lehetőséget a képviselőtársaknak arra, hogy kérdéseket tegyenek fel, a kérdéseket összegyűjtjük és utána visszaadom a válaszadás lehetőségét a miniszterjelölt úrnak, utána pedig szavazás.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Megadom a szót, tessék parancsolni!

Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt expozéja

DR. NAVRACSICS TIBOR külgazdasági és külügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Én is köszönöm szépen a lehetőséget, hogy megjelenhetek a bizottság előtt, amelynek valóban már külsős tagjaként vagyok tekinthető, hiszen az elmúlt négy év során minden évben miniszteri beszámoló körutam keretében ebben a bizottságban is beszámoltam a miniszteri tevékenységemről. Azáltal pedig, hogy most itt vagyok miniszteri meghallgatáson, ezzel már többet szerepeltem ebben a bizottságban, mint az alkotmányügyi bizottságban összesen korábban.

Most lehetőségem nyílik arra, hogy külgazdasági és külügyminiszter-jelöltként beszéljek a magyar Európa-politika alapvető pontjairól. Kiindulásként azt jelölném meg, hogy az euroatlanti integráció és ezen belül az európai integrációban való részvétel és az európai integráció iránti elkötelezettség 1990 óta konszenzusosan a magyar külpolitika alapja volt. Ebből adódóan az Európa-politika eltérően néhány más országtól és hasonlóan nagyon sok országhoz, nem vált le a külpolitika egészéről, most is az európai ügyekkel foglalkozó államtitkárság és annak vezetője a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz fog tartozni. Beleértve itt a magas európai uniós politikát, az európai integráció alapvető kérdéseivel kapcsolatos szakpolitikai támogatást, másrészt pedig beleértve azt a horizontális koordinációt is, amely az Európai Unióval kapcsolatos kapcsolattartás, szakpolitikai tevékenység, a Bizottsággal, a Miniszter Tanáccsal, illetve az Európai Parlamenttel való kapcsolattartás összehangolását illeti.

A magyar Európa-politika az Európai Unióba való belépésünk óta, azt mondhatjuk, hogy az elmúlt tíz évben azt a célt tartotta szem előtt, hogy próbáljunk meg élni azzal a történelmi lehetőséggel, amely Magyarország számára sokszor vágyott cél volt, azonban csak 2014. május 1-jével valósult meg, nevezetesen hogy része legyünk Európának intézményi szempontból is. Azaz része lehessünk egy olyan intézményi együttműködésnek, amelyen belül hatásunk lehet Európa jövőjére. Hatásunk lehet, amely nem azt jelenti, hogy minden esetben és mindenképpen meghatározók lehetünk, de azt sem jelenti, hogy a mi megkerülésünkkel döntéseket lehet hozni. Ebből adódóan úgy gondolom, hogy az Európa-politika, mint az elmúlt négy év működése is mutatta, részben függ az Európai Unió egészének állapotától, függ Magyarország célkitűzéseitől és függ attól az eszközrendszerrel, amelyet választunk magunknak.

Az Európai Unió állapotát illetően nem én vagyok talán a leghivatottabb arra, hogy egy diagnózist adjak, hiszen megteszik ezt rajtam kívül az Európai Unió és az Európai Uniót alkotó tagállamok vezető politikusai. Nagyjából konszenzus alakult ki, hogy az európai integráció most, 2014-re egy olyan válaszúthoz érkezett, amelyet akár nevezhetünk válságnak is, amely nagyon sok szempontból szükségessé teszi a jövő újragondolását, de mindenképpen szükségessé teszi a II. világháború után megfogalmazódott, az európai integrációnak szánt misszió vagy küldetés újbóli

áttekintését és felfrissítését. Talán érdemes emlékeztetni arra, hogy a II. világháború után az európai integráció gyakorlati lépései a nyugat-európai kereszténydemokráciának köszönhetően indultak be. Hiszen abban az időszakban akár Konrad Adenauerre, akár Robert Schumanra, akár pedig Alcide De Gasperire gondolunk, a nyugat-európai kereszténydemokrácia volt az, amely úgy gondolta, hogy a II. világháború utáni Európában a stabilitást, a gazdasági prosperitást és az együttműködés intézményi lehetőségeit olyan intézményrendszerek hozhatják, mint előbb az Európai Szén- és Acélközösség, később pedig az Európai Gazdasági Közösség, illetve az Európai Atomenergia Ügynökség, amelyből végül is aztán az Európai Közösségek, az Európai Közösség, illetve az Európai Unió származott, jött létre. Talán szükséges arra is emlékeztetni, hogy bizony, a negyvenes-ötvenes években az európai baloldal ellene volt az európai integrációnak. A legtöbb ország parlamentjében, amikor az európai integráció kezdeti lépéseinek a vitája zajlott, az akkori szocialista, szociáldemokrata pártok legalábbis erős fenntartásaikat hangsúlyozták, a kommunista pártok pedig kifejezetten elleneztek az európai integráció kezdeti lépéseit, hogy aztán a hatvanas-hetvenes évektől kezdve folyamatosan értékeljék át az európai integrációhoz való viszonyukat és mára most már az egyik fő politikai párttá váljanak az Európai Parlamenten belül, amely támogatja az európai integrációt és részt vesz az Európai Unió jövőjéről folytatott vitákban.

Mindezt csak azért tartottam szükségesnek elmondani, mert a magyar politikai életben is időről időre előfordul olyan megjegyzés, illetve olyan álláspont, amely az Európai Unió jövőjéről folyó vitát valamilyen ideológiai állásponttá kívánja merevíteni. Megpróbálja felosztani a magyar politikai élet szereplőit is, miszerint aki jobboldali, az eleve Európa-ellenes, aki baloldali, az eleve Európa-barát s a többi. Mint láthatjuk, állandóan mozgó álláspontokról van szó, amelyet sokszor egy-egy személlyel vagy éppen egy aktuális helyzettel lehet azonosítani. Hiszen az európai integráció sok mindenben változott, de egy valami örök maradt az idestova hatvan éves történelme során: mindig is vitatott volt a jövője. Mindig is vitatott volt a jövője és széles skálán helyezkedtek el azok a vélemények, amelyek egyik oldalon az Európai Egyesült Államok híveként a nemzetállamok betagolását egy európai föderációban hirdette meg, a másik végletként pedig vagy a nemzetek Európáját vagy pedig egyfajta európai szabadkereskedelmi övezetet hirdetve visszabontanák a közösségi intézmények gyakorlatilag minden hatáskörét a demokratikus legitimáció hiányára hivatkozva és ezzel szemben nemzetállami együttműködést, még ha egy különösen szoros nemzetállami együttműködést is tartanának a jövőre vonatkozóan üdvösnek.

Ezen belül a magyar Európa-politikának is meg kell találni a maga helyét. Úgy gondolom, a magyar Európa-politika alapvetően földrajzi, illetve az egyéb gazdasági meghatározottságból kiindulva fogalmazható meg és fogalmazódott is meg az elmúlt négy évben, amelynek eredményeként mára Magyarország, illetve a magyar Európa-politika jól kitapintható kontúrokkal rendelkezik az Európai Unión belül és eszköztárában, ahogyan a legtöbb tagállam eszköztárában is a konfliktus és az együttműködés egyaránt megtalálható.

Ami a földrajzi meghatározottságot illeti, mi általában úgy gondolunk Magyarországra, mint egy kis államra az Európai Unión belül. Valójában Magyarország nem kis állam. Nem a kis államok csoportjába tartozik. A kis-, közepes államok csoportjába tartozik, inkább azt mondanám, közepes méretű és földrajzi területét tekintve a közepes méretű tagállamok, népességét tekintve a közepes méretű tagállamok, gazdasági erejét tekintve inkább a kisebb, tehát a kis-közepes tagállamok kategóriájába tartozik. Ez az Európa-politika mozgásterét is meghatározza, illetve sok esetben meghatározhatja a profilját is. Az ilyen méretű, ilyen adottságú országok az

európai integráció története során általában akkor tudtak sikeres Európa-politikát végrehajtani, ha tudatos, több évre előrelátó építkezést hajtanak végre egyes szakpolitikák területén. Vagyis meg tudják határozni azokat a szakpolitikákat, amelyek az adott ország számára fontosak akár stratégiai szempontból is és kormánytól vagy kormányváltástól függetlenül mind a személyzeti politikában, mind pedig az adott szakpolitika európai szintű formálásában is konszenzust kialakítva tudnak előrébb jutni. Én itt látok lehetőséget.

Úgy gondolom, Magyarország az Európai Unión belül a bővítéspolitikában és a szomszédságpolitikában tud olyan álláspontot kialakítani, amelyben számíthatunk az összes parlamenti párt támogatására. A Jobbiktól kezdve a Magyar Szocialista Párton keresztül, a Fidesz, KDNP, LMP képviselőkön keresztül, hiszen nem találkoztam még olyan véleménnyel a magyar parlamentben, illetve a magyar politikai életben, amely ellenezte volna az Európai Unió esetleges további bővítését, illetve a szomszédságpolitika tekintetében akár a nyugat-balkáni országok, akár a keleti partnerség tekintetében a szorosabb együttműködést. Én ezt egy nagyon fontos fejleménynek tartom, mert úgy gondolom, hogy ha találunk egy olyan pontot a magyar Európa-politikában, ahol konszenzusra tudunk jutni, ez meg tudja sokszorozni Magyarország erőfeszítését. Egyrészt Magyarország számára az Európai Unión belül ad egy kijelölt helyet. Sok minden más helyről is beszélhetünk és nyilván vitatkozhatunk még majd a jövőben is, hiszen önmagában egy ilyen pont nem ad elegendő támaszt arra, hogy Magyarország az Európai Unióban legalábbis részlegesen befolyásos állam legyen. De minimálisan ez az egy pont már szerintem jó kiindulási alap ahhoz, hogy konszenzusos, vagy többé-kevésbé konszenzusos Európa-politikát hozzunk létre. Másrészt pedig az adottságaink is előnyössé teszik számunkra ezt a pontot, hiszen az Európai Unió egyik legkeletibb tagállama vagyunk, vagy úgy is fogalmazhatunk, hogy egyik olyan tagállam, amely Délkelet-Európa, Közép-Európa és Kelet-Európa találkozási pontjánál fekszik, mind a történelmi hagyományainkból adódóan, mind a kulturális kötődéseinkből adódóan természetesen lehet az, hogy úgy határozzuk meg magunkat Nyugat felé is, mint ennek a térségnek az egyik kapuja, illetve szakértője. Ehhez nagyon sok mindenre van még szükség. Természetesen a diplomataképzés terén szükség van a kelet-európai kis nyelvek, illetve a délkelet-európai kis nyelvek képzésének erősítésére, szükség van meggyőződésem szerint egy magyarországi diplomataképzés beindítására, amely hosszú szünet után ismét lehetővé tenné, hogy a klasszikus diplomácia területén is meginduljon a magyar diplomataképzés. Nem elvitatva a Corvinus Egyetem ezen a téren elért eredményeit, inkább kiegészítve az ott folyó nemzetközi kapcsolatok képzést. Szükség van arra is, hogy a nemzeti konszenzus jegyében mindannyian, ahogyan egyébként ténylegesen tesszük, deklarátívan is álljunk ki a bővítéspolitiká, illetve a szomszédságpolitika prioritásai mellett.

Ez a földrajzi meghatározottság adja számunkra az Európai Unión belül a továbblépés lehetőségét is. Úgy gondolom, hogy a magyar Európa-politikának, akár csak más tagállamok Európa-politikájának is, két eszközt kell megfontoltan váltogatni a saját érdekeinek, értékeinek képviselete és érvényesítése érdekében. Az egyik a szövetségkötés és a szövetségalkotás az Európai Unió más tagállamaival. (*Firtl Mátyás megérkezik.*) Úgy gondolom, hogy a magyar diplomáciai szolgálat azon része számára, amely más európai uniós tagállamokban teljesít szolgálatot, alapvető feltételnek és kötelezettségnek kell lennie, hogy ahogy eddig volt, úgy a jövőben még hangsúlyosabb legyen az adott tagállam Európa-politikájának tanulmányozása, az egyes konkrét kérdésekben az álláspontok feldolgozása és közvetítése Budapest felé azért, hogy minden kérdésben a magyar állásponthoz keressünk szövetségeseket. Tudjuk, hogy kik a szövetségeseink, kikkel együtt tudunk fellépni.

Van egy intézményesített együttműködésünk, amely az Európai Unióban egyre jelentősebb befolyásra tesz szert. Ez a visegrádi négyek együttműködése. Tudjuk, hogy a visegrádi négyek közül három, Csehország, Szlovákia és Magyarország önmagában és egyedül nem ad olyan erőt, amely megkerülhetetlenné tenné ezeket az országokat az Európai Unió döntéshozatalában, azonban ha a visegrádi négyek együttesen és összehangolt állásponttal lépnek fel, akkor igenis nemcsak a közép-európai régió megszervezésében és képviseletében, de az egész Európai Unió jövőjének formálásában is meghatározó hangsúllyal vehetünk részt. További lehetőségek vannak a visegrádi négyek együttműködésével vagy a visegrádi négyek együttműködése mellett. Ebből a szempontból stratégiai fontosságúnak tartom a szlovén és horvát együttműködést, kapcsolatrendszer és Európa-politikai együttműködés fejlesztését, hiszen akár csak szlovák, cseh és lengyel barátainkkal, úgy szlovén és horvát barátainkkal is megkereshetjük azokat a pontokat, amelyekben együttesen vagy akár összehangoltan tudunk fellépni. A szövetségkötés szempontjából legalább ennyire fontos talán az, hogy azonosítsuk azokat a pontokat is, ahol viszont ütköznek a nemzeti érdekeink, tehát biztosan nem tudunk együtt fellépni és valahogyan ezt a nemzeti érdekütközést is kezelniük kell.

E mellett az intézményesített együttműködés mellett az együttműködés, a szövetségkötés szempontjából nagyon fontosnak tartom más kis állami, államközi koalíciókat vagy intézményesített együttműködéseket. Így a balti államok együttműködését, az Északi Tanács országaival való együttműködést, illetve a Benelux-országokkal való együttműködést, amelynek egyrészt már van hagyománya, másrészt pedig az ország méreteiből, adottságaiból adódóan könnyen találhatunk olyan közös pontokat, ahol együtt léphetünk fel az európai uniós döntéshozatalban.

A másik része a konfliktusok felvállalása. Úgy gondolom, hogy egy külpolitikának nem sikermérője, vagy nem mutatószáma az, hogy mennyire konfliktusos a külpolitika. Mert lehet teljesen kudarcos egy olyan külpolitika is, amely konfliktus nélküli és lehet rendkívül sikeres egy olyan külpolitika, amely nagyon sok konfliktust is felvállal. Azt láthatjuk, hogy azok az országok, amelyek pontosan meg tudják határozni a nemzeti érdekeiket, és amelyek ki tudnak állni a saját megoldásaikért, azok időről időre kénytelenek konfliktust vállalni. Konfliktust vállalni az ellenérdekelt félel és időről időre, ahogyan az emberi barátságoknál is elő szokott fordulni, konfliktust vállalni a barátokkal is. Ami nagyon fontos: hogy ezek a konfliktusok soha ne mérgesedjenek el és ne váljanak hosszú távú konfliktusokká. Témánként kell meghatározni és olyan álláspontot kell képviselni, amely racionális vitában vállalható, illetve racionális vitával feloldható vagy legalábbis kezelhető. Ebből adódóan én arra számítok, hogy az elkövetkező időszakban is egy olyan európai uniós Magyarországot szeretnénk látni és képviselni, amely alapvetően a szövetségkötésre és az együttműködésre helyezi a hangsúlyt, azonban a nemzeti érdekképviselet jegyében időről időre fel kell hogy vállalja a konfliktusokat is és kiáll a saját megoldásaiért. Ehhez nemcsak arra van szükség, hogy a magyar belpolitikában egy-egy Európa-politikai kérdésben egyetértsünk, konszenzust teremtsünk, illetve a vitatott kérdésekben is legalább a nemzeti szolidaritás jegyében ne forduljunk élesen egymás ellen, hanem fogadjuk el azt, hogy vannak különböző értelmezései és különböző stratégiái a magyar Európa-politikának.

De különösen fontosnak tartom az uniós intézményekben dolgozó más magyar politikusokkal való együttműködést és kapcsolattartást is. Az Európai Parlamentben dolgozó magyar európai parlamenti képviselőknek is időről időre értesülniük kell a magyar kormány álláspontjáról, illetve a magyar Európa-politika álláspontjáról. Én a minisztérium kötelességének tartom, hogy tájékoztassa az európai parlamenti képviselőket. Innentől kezdve pedig természetesen az adott európai parlamenti

képviselő felelőssége a szabad mandátum jegyében, hogy ő képviseli is ezt az álláspontot, azaz a magyar álláspontot az Európai Parlament vitái során, vagy pedig éppenséggel félreteszi és nem használja a munkája során. Mindenesetre szándékom az, hogy a minisztériumon ne múljon az, hogy az Európai Parlamentben képviselő nélkül marad a magyar ügy. Párthovatartozásra tekintet nélkül a hivatalos magyar álláspontról folyamatosan tájékoztatni fogjuk az európai parlamenti képviselőket.

Az én meggyőződésem az, hogy az Európai Unióban csak egy olyan tagállam lehet sikeres, amely pontosan meg tudja határozni a nemzeti érdekeit, pontos jövőképpel rendelkezik az Európai Unión belül, pontosan tudja, hogy mit akar, és nem azért, mert ezek különleges erények vagy különleges képességek lennének, hanem azért, mert más tagállamok is ezt teszik. Azt láthatjuk, önök is, akik ismerik az uniós döntéshozatalt, részt is vettek benne, vagy egy-egy vitájukon szólaltak fel és részt vettek, pontosan tudják, hogy más tagállamok pontosan tudják, hogy mit akarnak. Nekünk is tudnunk kell, hogy mit akarunk, azért kell odamennünk és azt el kell érniünk, lehetőség szerint más tagállamokkal való együttműködéssel, de ahol kell, ott konfliktussal is.

Köszönöm szépen a figyelmet a rövid bevezetőmhöz és várom a kérdéseiket, észrevételeiket. Köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszterjelölt úr, az exozéját. Most megadom a kérdések, kommentek lehetőségét a képviselőtársaimnak. *(Dr. Józsa István jelentkezik.)* Józsa képviselő úré a szó!

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Három kérdésem lenne, ami a témába vág, de előtte egy nulladik kérdésem is van. Ne vegye rossz néven, én még emlékszem arra az időre, amikor frakcióvezetőként 5-6 évvel ezelőtt ékesszólóan kritizálta a kormányzati működés elégtelenségét. Azt szeretném öntől kérdezni, ki a felelős azért, hogy most úgy hallgatjuk meg önöket, hogy nem ismert a kormányzaton belül a minisztériumok feladatmegosztása, nem tudjuk, minek alapján nyilatkozta ön azt, hogy erős Külgazdasági és Külügyminisztériumot kíván vezetni. Tehát ön szerint - lehet, talán pont ön - ki a felelős azért, hogy most a parlamenti képviselők előtt sem törvény, sem kormányrendelet nem írja le, hogy önöknek mi lesz a feladata? Tehát úgy beszélgetünk itt a miniszterjelöltekről, hogy vannak sajtónyilatkozatok, van egy A4-es felsorolása a 9 minisztériumnak, de hogy mit fognak végezni, ezt mondja már meg nekünk, ki tudja jelenleg, illetve miért nincs még itt a képviselők előtt kodifikált formában. Ez a nulladik kérdésem.

A tartalmi kérdések között az első: lényegében utalt rá, de kicsit konkrétan szeretném hallani. Mint külügyminiszter-jelölt milyen stratégiát lát, hogy az EU-n belüli elszigetelődésünk, Magyarország elszigetelődése feloldható legyen? Szépen kifejtette a szövetségalkotás, konfliktusfelvállalás, ha úgy tetszik, filozofikus, a Hegel-i dialektikából levezethető optimális egységét, de ezen túlmenően milyen konkrét külpolitikai lépéseket tart elképzelhetőnek, hogy a jelenleg tapasztalható elég jelentős elszigetelődése az országnak feloldható legyen.

A másik kérdésem az Európai Unió jövőjével kapcsolatos. Szintén elvi vázlat kifejtette gondolatait, de kérem, hogy néhány példával erősítse meg. Ugyanis amit koncepcionálisan elmondott, az támogatható, örömmel hallottam, hogy többször kimondta a bevezetőjében a konszenzus kifejezést, elmondta, hogy 1990-től konszenzus volt az integrációt illetően, illetve a továbbiakban is ön ezt képviseli. Az elmúlt négy évben sajnos nem mindig volt ez jellemző és alapvetően belpolitikai

okokból. Ön szerint eredményes-e ez a - hogy mondjam - zsurnalisztikában szabadságharcos hozzáállásnak nevezett Bécs, Moszkva, Brüsszelnek nem leszünk semmilyei című megközelítés, vagy eredményesebb lehet egy szövetségkötés, alkotó módon történő bekapcsolódás az Unió jövőjének alakításában, keresésében?

A harmadik kérdésem a legkonkrétabb. Mi a véleménye, Magyarországnak milyen szerepe, álláspontja lehet az orosz-ukrán konfliktus további kezelésében?

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Tessely alelnök úr.

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Nagy tisztelettel köszöntöm körünkben én is a miniszterjelölt urat.

Én a visegrádi együttműködésben rejlő további lehetőségek kapcsán tenném fel a kérdésemet. A miniszterjelölt úr is a bevezetőjében említést tett arról, hogy az intézményesített tagállami együttműködések közül az egyik legfontosabbak a visegrádi együttműködés és a benne rejlő lehetőségek. Hiszen az előző időszak is azt bizonyította, hogy amikor képesek voltunk egységesen fellépni, az a sikeres érdekérvényesítés egyik kulcsa volt. Éppen ezért kérdezem, hogy a jövőben ezt az együttműködést milyen területekre látja kiterjeszhetőnek a miniszterjelölt úr és különös tekintettel kérdezem ezt a külgazdasági megközelítésben is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Bana Tibor alelnök úr!

BANA TIBOR (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Előzetesen megkaptuk a meghallgatási háttéranyagot, de sérelmezem, hogy ebben az önéletrajzában a nyilatkozatain kívül konkrét koncepció nem volt olvasható, így aztán csak a most elhangzottakra tudok támaszkodni igazodási pontként, valamint természetesen igyekeztem ezen túlmenően is fellelni azon nyilatkozatait, amelyekhez kapcsolódóan a kérdéseimet fel fogom tenni.

Néhány pozitív elemet is éppen ezért fel tudok hozni. Az egyik ilyen, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalom üdvözölni tudja, hogy a tárca neve Külgazdasági és Külügyminisztériumra változik, hiszen valóban a külpolitika helyzete a XXI. század elejére átértékelődött, a hangsúlyosok máshova tolódtak és örömteli, hogy valóban ez a minisztérium nevében is megjelenik. Bízunk benne, hogy a gyakorlatban is ennek a jelentőségét látni fogjuk majd és hazánk ebből profitálni tud.

A másik, amiről ugyan most nem ejtett szót részletesen a miniszterjelölt úr, de a keleti nyitás politikájának továbbvitelével kapcsolatban egyértelműen kifejtette pozitív hozzáállását, amit szintén örömmel veszünk a magunk részéről. Ehhez kapcsolódna az egyik kérdésem. Múlt héten bejelentés történt az Eurázsiai Gazdasági Unió létrehozásával kapcsolatosan, Oroszország, Fehér-Oroszország, Kazahsztán alapítják meg ezt, és amennyiben a parlamentek hozzájárulásukat adják, ami felől nem lehet kétségünk, akkor ez ténylegesen is létre tud jönni, sőt további államok csatlakozásáról is hallhattunk, olvashattunk. Azért azt érdemes tudni, hogy e három ország birtokolja a világ gáztartalékainak egyötödét és olajtartalékainak nagyjából 15 százalékát. Ezért is kérdezném a miniszter úrtól, miniszterjelölt úrtól, hogy mi a kormány álláspontja és miniszterjelöltként az ön álláspontja az Unió létrejöttét illetően és mennyiben lehet ez hatással a keletnyitás-politikára.

A másik kérdés, amit fel szeretnék tenni, az kapcsolódik az egyik megjegyzéséhez, éppen ezért először bizonyos fogalmakat szeretnék tisztázni. Elhangzott az ön részéről, hogy sok esetben a magyar politikai közbeszédben a jobboldalt Európa-ellenesnek, a baloldalt adott esetben Európa-pártinak titulálják

nagyon sarkított módon. Mi, jobbkiosok a magunk részéről kikérjük természetesen nemcsak az Európa-ellenes jelzót, hanem az Európai Unió-ellenes jelzót is, hiszen az európai értékek számunkra is fontosak. Abban van egy nagyon határozott álláspontunk, hogy az integráció további mélyítését nem tudjuk támogatni és a Közösség szuperállami berendezkedése irányába tett lépéseit nagyon határozottan kritizáljuk.

Itt kapcsolódnék a megjegyzéséhez, amit több nyilatkozatban is megerősített: hogy a magyar érdekek védelmében a konfliktusokat is fel kell vállalni. Az lenne a kérdésem, hogy ez a gyakorlatban azt fogja-e jelenteni, hogy adott esetben például felmerülhet bizonyos hatásköröknek a nemzetállamok irányába történő visszavétele. Gondolok itt a gazdasági kormányzásra, vagy akár más területekre is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Farkas Flórián képviselő úr!

FARKAS FLÓRIÁN (Fidesz): Köszönöm szépen. Köszöntöm önt, miniszterjelölt úr. Személyét illetően biztos vagyok abban, hogy a tárca továbbra is jó kezekben lesz. Tulajdonképpen egy kérdésem lenne és az az Unió jövőjét illeti. Különböző elképzelések láttak napvilágot. Hogy gondolja, miniszterjelölt úr, ami az átláthatóságot és a demokratikusabb működést illeti, milyen megoldásokat lát?

ELNÖK: Következik Gyopáros Alpár!

GYOPÁROS ALPÁR (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Miniszter úr, egy gyors kérdéssel csatlakoznék Tessely alelnök úr felvetéséhez a szövetségkeresés témájában. Ezt rendkívül fontosnak tartom és valóban igaz, amit az alelnök úr említett leginkább a visegrádi négyek együttműködésének a dimenziójában. Azonban ez kiegészítendő különös tekintettel arra, hogy az elmúlt időszak és az előttünk álló rövid időszak rendkívül fontos intézményi és személyi döntéseket kell hogy meghozzon. E tekintetben talán van jelentősége annak, hogy mediterrán elnökségek zajlanak ebben a két félévben, görög és olasz elnökségek. Az a kérdésem, hogy a kormány álláspontja mennyiben találkozik ezeknek az elnökségeknek a prioritásaival ezeknek az intézményi, személyi döntéseknek a kérdésében. Van-e olyan érdekezésség, ami segíthet az érdekvérvényesítésünkben e tekintetben? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Következik Firtl Mátyás képviselő úr!

FIRTL MÁTYÁS (KDNP): *(A képviselő mikrofonja nincs bekapcsolva.)* Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Ebben a bizottságban nyolc évig alelnök voltam. *(Elnök: Mikrofont! – A képviselő bekapcsolja a mikrofonját.)* Alelnökként nyolc évig szerepeltem ebben a bizottságban és az előbb elhangzottakkal kapcsolatban, amit Józsa úr mondott, egy megjegyzésem volna. Ebben a bizottságban csak hangozzék már el, hogy sikeres európai uniós elnökséget bonyolítottunk le, amit mindenki elismert az Európai Unióban! Mármost az eredményeit, amit az európai elnökség... *(Dr. Józsa István közbeszólása.)* Ezt fontosnak tartottam megjegyezni.

Az kiváltképp fontos, amit a miniszterjelölt úr megfogalmazott azzal, hogy ezt hangsúlyozottan kellene a továbbiakban is képviselnünk, hogy minden más európai ország a nemzeti érdekeket képviseli a közös Európai Unióban. Éppen ezért fontos az valóban, ha a képviselőink a magyar álláspontról állandóan értesülnek és aztán szíve joga, hogy ki miként képviseli attól kezdve a magyar nemzeti érdekeket.

A V4-ekről már szó volt. Azt is el kell mondanunk, hogy a bizottságunk ebben is élenjáró volt, amikor a horvátokat és másokat „visegrádi plusz” jelszóval meg szokta hívni a bizottsági ülésre, különböző üléseinkre. Ezt is nagyon fontosnak tartom, mint ahogy Gyopáros képviselőtársam mondta. De! A nemzeti szószólók megjelentek a magyar parlamentben. Itt jön a kérdésem a miniszterjelölt úrhoz. Próbálunk-e élni, a Külügyminisztérium él-e azzal a lehetőséggel, hogy nemzeti szószólók itt vannak. A környező országokban a híd szerepét be tudják tölteni, különösképpen az után is, hogy megalakult a nemzetiségi bizottság is. Tehát valóban egy szorosabb együttműködést lehet elvárni azoktól a nemzetiségi szószólóktól, akik a magyar parlamentben vannak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, tisztelt képviselő úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Látja, ez egy rendkívül aktív bizottság! Számunkra az Európai Unió nemcsak feladat, hanem egy szakma is. A kérdésekből is látszott, hogy bennünket nagyon is érdekel, az elkövetkezendő időszakban kik képviselik a magyar érdekeket kormányzati szinten különös tekintettel a leendő minisztériumra, milyen elképzelései vannak. Ami bennünket illet, mi továbbra is toponn leszünk a parlamenti dimenzióban a magyar érdekek képviselője ügyében és ebben egy nagyon erős kooperációt kérünk és ajánlunk a miniszterjelölt úrnak. Annál is inkább, mivel, ahogy szoktam mondani, azért sikeres a Külügyminisztérium európai uniós integrációs politikája, mert a mi volt munkatársaink mentek át egykor, 2010-ben Győri Enikő államtitkár asszony vezetésével, Margitay-Becht Bea főosztályvezető asszony és még sorolhatnám tovább. Tehát ebből is látszik, hogy az elmúlt négy év során nemcsak a magyar uniós elnökségünk volt parlamentbarát köszönhetően Győri Enikőnek, hanem a kormányzati munka is parlamentbarát volt, hiszen egy nagyon jó kooperáció alakult ki a külügyi tárca és bizottságunk között. Ezt kérem majd a miniszterjelölt úrtól is, hogy ezt tudjuk folytatni.

Tisztelt miniszterjelölt úr, megadom a válaszadás lehetőségét. Tessék parancsolni!

Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt válasza

DR. NAVRACSICS TIBOR külgazdasági és külügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen. Ha megengedik a V4-es együttműködésre vonatkozó és az EU-n belüli elszigeteltségre vonatkozó kérdést együtt kezelném. Egyrészt nem gondolom, hogy el lennének szigetelve az Európai Unión belül. A saját példából kiindulva, amikor közigazgatási és igazságügy miniszterként dolgoztam az elmúlt négy évben, félévente találkoztam a V4+, tehát a visegrádi négyek, plusz Horvátország és Szlovénia igazságügyi miniszterei ősszel és tavasszal. Ősszel rendszerint Magyarországon, tavasszal pedig a különböző európai uniós országokban. Azt mondhatom, hogy semmilyen elszigeteltséget nem éreztem. Sőt ez az együttműködés oda jutott, hogy az időszak végére már a Bel- és Igazságügyi Tanács ülései előtt itt, Budapesten tartottunk egyeztetést, ahol a saját álláspontjainkat egyeztettük a soron következő napirenddel kapcsolatban és közösen képviseltük is a visegrádi országok, illetve plusz Horvátország és Szlovénia álláspontját. De azt is mondhatnám, hogy valóban az európai uniós elnökség, ahogy Firtl Máttyás képviselőtársam is említette, bizonyíték volt arra, hogy nemhogy nem vagyunk elszigetelve, de az Európai Unión belül mind a mai napig az európai uniós elnökséget az utóbbi évtized legjobb európai uniós elnökségei között tartják számon. Itt a szerénység tartja csak meg velem a többes számot, mert valójában többször találkoztam olyan véleménnyel, amely egyértelműen azt mondta, hogy a magyar volt a legjobb európai uniós elnökség. A munkám során

mindig azzal találkoztam, akár holland, akár spanyol, akár német kollégáimmal kellett együtt dolgozni, hogy az égvilágon semmilyenfajta elszigeteltség és fenntartás nem volt Magyarországgal kapcsolatban. Sőt, ha az Európai Uniót kívülre nézünk, azt is elmondhatjuk, hogy az elmúlt időszakban Magyarország rendezte a köztársasági elnök úr kezdeményezéséből adódóan azt a Vízügyi Konferenciát, amely az egész bolygó szempontjából egy stratégiai jelentőségű kezdeményezés volt, és amely most, mind a mai napig az ENSZ ezredfordulós stratégiai céljai között szerepel. A magyar diplomácia kiválóan működik ezen a területen. Magyarország víznagyhatalomként van számon tartva a világban és a szakértelmét tekintve is egy olyan országgént, amelynek a szakértőit különböző országokba hívják szaktanácsadás végzésére. Tehát úgy gondolom, hogy egyrészt nem vagyunk elszigeteltek az Európai Uniót belül, másrészt pedig úgy gondolom, hogy a visegrádi négyek együttműködésénél van lehetőség a továbblépésre. Van lehetőség egyrészt az intézményi továbblépésre, másrészt a szakpolitikai területeken való továbblépésre, harmadrészt pedig a területi együttműködés tekintetében a továbblépésre.

Az intézményi továbblépésnél elsősorban megint csak az európai integráció folyamatát, mint analógiát használva a szorosabb intézményi együttműködésnél látnám a lehetőséget. Vagyis gyakoribb találkozók és adott esetben közös intézmények felállítása. Felvetődött már a magyar visegrádi négyes elnökség alatt egy esetleges közös parlamenti közgyűlés felállításának az ötlete, amely nyilván nem egyik napról a másikra valósul meg, de nagyon komoly perspektívát látnék abban, ha a visegrádi négyek parlamentjeinek delegátusai rendszeres időközönként találkoznának. Nem szükségszerűen döntéshozatali jogkörrel, hiszen azt láthatjuk, hogy ezeknek a közös intézményeknek a jelentősége az ilyen nemzetközi együttműködések esetén sok esetben nem is a szupranacionális vagy nemzetek fölötti döntéshozatal kidolgozása, hanem a jobb kommunikáció. Többet találkoznak, többet beszélnek, a félreértések tisztázhatók, könnyebben találhatunk közös megoldást. Hiszen sok esetben a nemzetek közötti konfliktus is nyelvi, kulturális különbségekre vagy szimplán félreértésekre vezethető vissza. Ilyen intézményi együttműködés ezen segíthet.

Szakpolitikai együttműködések területén is látok lehetőséget. A mi kísérletünk az igazságügyi együttműködés területén nem volt példa nélkül. Hiszen az agrárpolitika területén is van együttműködés a visegrádi négyek között és lehetne sorolni. A honvédelmi politika területén is. Nyilvánvalóan minél több területre ki lehetne ezt terjeszteni és az ezt megtámasztó alapokat, ösztöndíjakat, lehetőségeket kell újra élettel megtölteni. Itt a kulturális diplomáciának és kulturális politikának is óriási lehetősége van. A harmadik a legbizonytalanabb, vagy a leginkább vitatott: az esetleges területi bővülés. Időről időre felmerül az, hogy a visegrádi négyek együttműködését lehetne bővíteni földrajzilag is, időről időre felmerül a Horvátországgal és Szlovéniával való bővülés, időről időre felmerül a balti államok irányába történő lépés. Ausztriában is azt láthatjuk, hogy most az elmúlt egy évben mintha megélnék volna az érdeklődés a visegrádi négyek iránt. Ausztria is, amely eddig elsődlegesen nyugat-európai országgént határozta meg magát, mintha kicsit kényelmetlenül elhatárolódva a szomszédaitól, de elsősorban Nyugatra kötötte el saját érdeklődését, az utóbbi időszakban mintha élénkülne a közép-európai érdeklődése és a közép-európai identitás erősebb kontúr lenne.

Vagyis vannak ezen a területen is lehetőségek akár a visegrádi négyek együttműködésének bővítésével, akár alternatív együttműködési formák felélesztésével. Nagyon sok fantáziát látnék a visegrádi négyek mellett egy olyan trilaterális együttműködésben, mely Magyarország, Szlovénia és Horvátország között jönne létre, hiszen tudjuk, hogy a visegrádi négyeken belül nagyon sok olyan

szempont van, amely adott esetben csak alternatívaként említi meg a visegrádi négyek bővítését. Ez nem köt minket ahhoz, hogy esetleg a saját nemzeti érdekünk követése jegyében szorosabbra fűzzük a kapcsolatainkat Szlovéniával és Horvátországgal, gazdasági és kulturális szempontból is megvannak ehhez az adottságok.

Az Európai Unió jövőjét kérdezte még Józsa képviselőtársam. Nem volt mindig konszenzus Európa jövőjét illetően. Én úgy gondolom, a jövőben sem lesz az Európai Unió jövőjét illetően konszenzus. Hiszen az európai parlamenti választási kampányban is láthattuk, a Demokratikus Koalíció az Európai Egyesült Államok mellett kampányolt, a Magyar Szocialista Párt a szociális Európa mellett kampányolt, a Fidesz, KDNP a nemzetek Európája mellett, a Jobbik szintén a nemzetek Európájának egy másik variánsa, ha éppen nem a kilépés mellett, de elhiszem az alelnök úrnak, hogy nem a kilépés a cél. Tehát ezek eltérnek egymástól és nyilván a parlamenti vitákban ezek mindig újra elő fognak kerülni. Ez szerintem rendjén van, mert az Európai Unió jövője valahogy majd így fog kialakulni, hogy ütköznek egymással a nézetek. Nem gondolom, hogy bármelyikünknek is száz százalékban igazunk lenne. Azért fontos, hogy a különböző nézőpontok és vélemények ütközzenek, mert más-más szemszögből, más-más értékek mentén más Európa-kép rajzolódik ki és valahogy ebből az egészből jön létre egy olyan Európa, amelyet mindenki el tud fogadni. Az biztos, úgy gondolom, hogy elfogadhatatlan egy olyan jövő Európája, amely bármely nemzeti érdeket is negligálna vagy semmissé tenne. Ahogy az európai integráció eddigi sikere is azon nyugodott, hogy nem a nemzeti érdekekkel szemben, nem a nemzeti érdekekkel ellentétben fogalmazódott meg Európa, hanem nemzeti érdekek mentén, egy nagyon hosszú, időnként bonyolult, de intézményekben kényszerített konfliktuskezelési és véleményegyeztetési folyamat eredményeként alakult ki egy olyan Európa, amely konszenzussal bírt, a jövőben is ilyen Európa-képnek kell lennie. Ebben nekünk is meg kell fogalmazni a saját érdekeinket. Nyilván az olyan parlamenti viták során, amikor ütköznek egymással a jövőről alkotott Európa-képek, de el kell jutnunk egy olyan szintre, amikor tisztázzuk a nemzeti érdekeinket minden egyes kérdésben és ezt képviselni is tudjuk.

Az orosz-ukrán konfliktusban, úgy gondolom, mindennél fontosabb, hogy támogassuk az Európai Unió álláspontját. Az Európai Unió álláspontja nem mindig egyértelmű, hiszen itt is a döntéshozatal során nemzeti érdekek is ütköznek. Nekünk alapvető érdekünk, hogy egy független, területileg ép Ukrajna, demokratikus és a jogállamiságot tisztelő Ukrajna létezzen a szomszédságunkban. Ebben tudjuk oszítani és teljes egészében oszjtjuk is az Európai Unió álláspontját. Ugyanakkor nem lehet tagadni, hogy van egy speciális érzékenységünk, ez az egyes becslések szerint 150, más becslések szerint 200 ezer fős kárpátaljai magyar, amelynek a képviseletét is el kell látnunk. Miközben mélyen hiszek abban, hogy az ukrán belpolitikai fejlemények egy demokratikus és a jogállamot, kisebbségeket tisztelő Ukrajnát eredményeznek a jövőben is, mint ahogy a múltban is így volt, ez kétségtelenül aggodalomra ad okot, hogy a fordulat után az egyik első lépése az ukrán parlamentnek a kisebbségi nyelvhasználatot lehetővé tevő törvény hatályon kívül helyezése volt. Úgy gondolom azonban, hogy ez nem ok arra, hogy Ukrajnával kapcsolatban bármilyen fenntartásunk legyen, viszont ok arra, hogy odafigyeljünk, a kisebbségi nyelvhasználati jogok érvényesülése a jövő Ukrajnájában is megvalósuljon.

Tessely képviselő úrnak a V4-es együttműködésre vonatkozó kérdésére igyekeztem válaszolni.

Bana alelnök úr kérdése az Eurázsiai Gazdasági Unióval kapcsolatos. Úgy gondolom, hogy minden olyan gazdasági, politikai vagy világgazdaság-politikai fejlemény, amely lehetővé teszi a magyar gazdaságpolitika és a magyar gazdasági

diplomácia könnyebb érvényesülését, üdvözlendő. Az ilyen integrációs formáknak az egyik eredménye az lehet, és reméljük, hogy ebben az esetben a jövőben is az lesz, hogy a piac, a piaci szabványok és a jogszabályok egységesítése és harmonizációja révén a befektetők, illetve az exportálók egyszerűbben tájékozódnak ezen a piacon. Ez valóban egy óriási, nyersanyagban gazdag piac és nagy felvevő piaca lehet a magyar termékeknek is, illetve a magyar befektetéseknek is. Úgy gondolom, azon kell dolgoznunk, hogy ez megvalósuljon és a magyar termékek jó piacra találjanak az esetlegesen megvalósuló Eurázsiai Gazdasági Unió piacain.

A hatáskörök esetleges visszavétele a jövőre vonatkozóan. Eredetileg nem magyar felvetés, hiszen nem egy nyugat-európai ország komolyan gondolkodik azon, hogyan lehetne, úgymond, újratárgyalni az Európai Uniót. Nagy-Britannia nem zárkózik el a szerződés újratárgyalásától sem, a holland kormány készítettett egy olyan vitairatot, amely szakpolitikáról szakpolitikára haladva vizsgálja meg, hogy hol van helye szerintük a hatáskörök közösségi szinten történő gyakorlásának, illetve hol kellene visszafejteni, hol szaladt esetleg túlságosan előre az Európai Unió. Én magam éppen holnap Luxemburgban az utolsó munkanapomon, mint ügyvezető közigazgatási és igazságügyi miniszter a Bel- és Igazságügyi Tanács ülésén fogok részt venni Luxemburgban, ahol az úgynevezett poszt-Stockholm, tehát a Stockholmi Program utáni időszak prioritásairól fogunk beszélni. Ott az egyik legfontosabb szempont, amelyet minden tagállam támogat, az éppen az, hogy az elmúlt évek túlságosan is intenzív jogalkotását fogjuk vissza az Unióban és inkább a konszolidációra helyezzük a hangsúlyt. Azaz inkább töltjük meg egyrészt tartalommal a már elfogadott jogszabályokat, másrészt pedig lehetőség szerint a tagállamok közötti tényleges együttműködés és gyakorlatias együttműködés legyen az uralkodó a jövőben. Vagyis ez egy olyan vita, amely bármikor itt napirendre kerülhet. Csak hogy másra ne hivatkozzak saját magam referenciapontjaként, amikor az európai legfőbb ügyész kérdése előkerült és a Bel- és Igazságügyi Miniszteri Tanácson szóba került, akkor én voltam az, aki egyrészt az integrációs bizottságban ezt szóba hoztam, sőt jeleztem is, hogy jónak tartanám, ha a magyar parlament megvitatná ezt a kérdést, álláspontot alakítana ki és akkor én azt az álláspontot fogom képviselni a Bel- és Igazságügyi Tanács ülésén. Volt olyan képviselő, aki ezt fantáziátlanságnak bélyegezte. Én parlamentáris rendszerben ezt természetesnek tartom, hogy a miniszternek az Országgyűlés többségét kell képviselnie, amennyiben egy-egy kérdéskör körül kialakul egy ilyen mandátum, akkor nekem ezt kell képviselnem és ezt is tettem.

Tehát amennyiben ez a kérdés a magyar parlamentben is felvetődik és a magyar parlament döntésre jut ezekben a kérdésekben, akkor természetesen azt fogom képviselni. Hozzá kell tennem, hogy a hatáskörök osztásának módosítása a legnagyobb valószínűséggel a legtöbb esetben szerződésmódosítást igényel. Ez kormányközi konferencia és konszenzusos döntéshozatal, azaz 28 tagállamnak kell egyetértésre jutnia ezekben az esetekben, ami a jelenlegi helyzetben nem tűnik túlságosan rövid és intenzív kérdésnek.

(A jelentkező dr. Józsa Istvánnak:) Még van egy-két kérdésem, de ha közben... *(Dr. Józsa István: Nem! Csak várom a választ!)* A nulladik kérdésre! *(Dr. Józsa István: Arra!)* Arra is lesz válasz. A nulladik kérdés az utolsó kérdés után jön nálam. Önnél az első előtt volt. *(Dr. Józsa István: Van ilyen is. Ez is egy sorrend!)* Ez részben válasz a Farkas képviselő úr által feltett kérdésre is. Hiszen az egyik legnagyobb probléma, amivel éppen most az integrációs intézményrendszer küzd, ez valóban a demokratikus legitimitáció kérdése, az Európai Parlamentnél láthatjuk, hogy a közösségi intézményekbe vetett hittel rendelkező és azokat támogató emberek óriási sikerként könyvelték el az európai átlagos részvételi arány 0,1 százalékos

emelkedését. Ez azt jelentette, hogy 1979 óta most rendeztek először úgy európai parlamenti választást, hogy a részvételi átlag nem csökkent az előzőhöz képest. Mondhatjuk, hogy sovány eredmény. Mi, magyarok hozzá vagyunk szokva, hogy sovány eredményeknek is örüljünk. Tehát akár örülhetünk is annak, hogy 0,1 százalékkal nőtt az átlagos európai részvételi arány. De ez még mindig azt jelenti, hogy a közösségi intézmények direkt demokratikus legitimitációjával bizony komoly problémák vannak és ez nagyon komoly fejtörést okoz az Európai Unió jövőjén gondolkodó szakembereknek is.

Az intézményi, személyi kérdésekben a magyar kormány álláspontja, ami a bizottság elnökének kérdésére vonatkozik, ezzel kapcsolatban egészen világos. Mi a szerződéshez tartjuk magunkat. A Lisszaboni Szerződés azt mondja, hogy a Bizottság elnökének személyére az Európai Tanács tesz javaslatot az Európai Parlament véleményének és az Európai Parlament választási eredményeinek figyelembevételével. A miniszterelnök úr által is tolmácsolt álláspont azt jelenti, hogy ez lehet az Európai Parlament által kialakított csúcsteljesítő rendszer, azonban ez nem lehet automatizmus, ez nem lehet az Európai Parlament diktátuma az Európai Tanácsra nézve. Az Európai Tanács hozza meg végső soron a döntést és magáról az Európai Bizottságról végső soron az Európai Parlament fog egy bizalmi szavazás keretében dönteni.

Firtl képviselő úr kérdése kapcsán szeretném elmondani, hogy úgy gondolom, abban nagyon nagy potenciál van, hogy a nemzetiségi szószólók valóban részt vegyenek a népi diplomáciában, a popular diplomacy, tehát a civil szervezetek, illetve az államok közötti nem klasszikus diplomáciai tevékenységben. Nekem van egy olyan célkitűzésem, bár meglehetősen nehézségekkel nézek szembe, de még tartom magam ahhoz az eredeti koncepcióhoz, hogy lehetőség szerint olyan nagyköveteket küldjünk ki, legalábbis a szomszédos országokba, majd az összes országba perspektivikusan, aki beszél az adott ország nyelvét. Meg kell hogy mondjam, jelentős nehézségekkel küzdök ezen a területen. Ez is fontossá teszi, hogy a diplomataképzésre, nyelvtanításra ezért a jövőben ennél sokkal nagyobb hangsúlyt fektessünk. Nem várhatjuk el, hogy megértsenek minket, ha mi nem értjük meg a másikat az ő anyanyelvén. Közép-Európában a szomszédos országoknál kulcsfontosságú, hogy beszéljük egymás anyanyelvét. Úgy gondolom, történelmi felelősségünk is van abban, hogy mi tegyük meg az első lépéseket és olyan diplomatákat küldjünk, akik beszélnek az adott ország nyelvét. De természetesen a szószólókra is számítanék, már csak azért is, mert személyesen is jó kapcsolatunk van velük, hiszen volt a miniszteri pályafutásomnak egy olyan időszaka, amikor ők mint kisebbségi önkormányzati elnökök, munkakapcsolatban voltak velem. Én úgy emlékszem, és remélem, ők is úgy emlékeznek erre az időszakra, hogy ez egy meglehetősen sikeres és jó együttműködés volt.

Végül de nem utolsó sorban a nulladik kérdés. *(Dr. Józsa István: Személyes felelőssége!)* Az én személyes felelősségem? Nem mondom, hogy személyes felelősségem lenne az ügyben. Úgy gondolom, egyébként ezt elég pontosan lehet látni, hogy az egyes területek hova tartoznak a kormányzati munkamegosztáson belül. Egyébként pedig összességében éppen a dereguláció jegyében a kormány már az ezt megelőző években is tudatosan azt a politikát folytatta, hogy ahol nem szükséges mindenképpen a törvényi szintű szabályozás, ott alacsonyabb szinten szabályozzuk a dolgokat. Hogy mást ne említsek, például a járási rendszer, hogy hozzám közel eső területről beszéljek, alapjai és garanciális elemei törvényben vannak szabályozva, addig maga a járási rendszer kormányrendeletben. Ez sokkal nagyobb rugalmasságot biztosít a jogalkotás feladatának. Amennyire ismerem, a Miniszterelnökség dolgozik, illetve a Miniszterelnökség és a leendő igazságügy-miniszter dolgoznak statútum

kidolgozásán. Ezt is kormányrendelet formájában fogjuk elfogadni és ez fogja szabályozni konkrétan az egyes területek minisztériumhoz tartozását június 6-án. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(A jelentkező Józsa Istvánnak:)* Személyes megtámadtatás?

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Csak egy visszakérdésem lenne. Ha június 6-án meglesz a statútum, akkor miért hozták a miniszterjelölteket ilyen helyzetbe, hogy jogilag illegitim módon történjen a meghallgatásuk, hiszen nincs meg az a rendelet, amely leírná a későbbi feladatkörét. Miért?

ELNÖK: Miniszter úr!

DR. NAVRACSICS TIBOR külgazdasági és külügyminiszter-jelölt: Egyrészt nem érzem magam jogilag illegitimnek. *(Dr. Józsa István: A meghallgatás!)* Megválasztott képviselője vagyok a magyar Országgyűlésnek, tehát bármilyen kérdésben nyilatkozhatok és semmilyen szempontból sem vagyok jogilag illegitim. Ahogy én az ön legitimációját nem vonom kétségbe, úgy arra kérem, hogy ön se vonja az ön legitimációját kétségbe. Másrészt pedig elég nagy valószínűséget adok annak, hogy az integrációs bizottságban minden szempontból legitim módon számolok be, mint külgazdasági és külügyminiszter-jelölt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezt szeretném megerősíteni. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! *(Dr. Józsa István: Nem ezt mondtam!)* Úgy vélem, hogy miniszterjelölt úr... *(Dr. Józsa István: Elnézést, elnök úr! Most tényleg személyes megtámadtatás miatt!)* Majd a folyosón elintézzük, képviselő úr! *(Dr. Józsa István: Nem! Ez súlyos félreértés!)* Egyetlen egy percet engedek meg és utána nincs több vita!

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Ez sem vita, csak súlyosan félreért, miniszter úr. Én nem az ön legitimációját vonom kétségbe, hanem azt tartom egy illegitim eljárásnak, hogy nem ismert az a kormányrendelet, amely alapján a miniszterjelöltek alkalmasságát meg lehetne ismerni, mert nem hozta meg a kormány a statútumról szóló kormányrendelet. Úgyhogy ezt szeretném helyretenni. Ezért kértem egy percre szót. Egy pillanatig nem vontam kétségbe az ön legitimációját, az összes meghallgatás jogi legitimációja hiányzik, mert nincs meg a statútum.

ELNÖK: Miniszterjelölt úr!

DR. NAVRACSICS TIBOR külgazdasági és külügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen. Ügyvezető kormány ilyen jogszabályt nem fogadhat el. Tekintettel arra, hogy megalakult az új parlament, az előző kormány ügyvezető kormánnyá alakult, az új kormány pedig, amint megalakult, az első ülésen meghozza ezt a statútumot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretném lezárni a vitát, hiszen a napirendi pontunk nem ezt kéri, hanem azt, hogy végezzük a feladatunkat.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Úgy vélem, hogy a vitából is leszűrhetően miniszterjelölt úr különösen az elmúlt négy év során, mint igazságügyi miniszter kiválóan képviselte hazánkat az európai uniós intézményekben. A kialakult vitákban nem megfutamodva bátran felvállalta és képviselte a magyar álláspontokat. Külön köszönöm a magyar elnökség alatt végzett kiváló munkáját, ahogy elhangzott, a Visegrádi négyek minisztereinek a folyamatos koordinálását, vagy akár a Tobin-

ügyben elért sikereit. Hölgyeim és uraim, úgy vélem, hogy jó kézben lesz a magyar külgazdasági és külügyi diplomácia vezetése és a magyar nemzeti érdekek képviselete az európai uniós intézményekben.

Tisztelt Bizottság! Eseti képviseleti megbízást jelentek be. Gyopáros Alpár képviselő úr képviseli Csöbör Katalint.

Egyébként itt köszöntöm szeretettel Gyopáros Alpár képviselő urat. Tegnap alkalom volt arra, hogy minden képviselő bemutatkozzon a bizottságban. Őt először köszönhetem a mostani ciklusban, végig tagja a bizottságunknak, az elmúlt 4 év során tag volt és kiváló munkájáról tett tanúbizonyságot. Jó munkát kívánok a képviselő úrnak. *(Gyopáros Alpár: Köszönöm szépen.)*

Határozathozatal

Most tehát szavazást rendelek el, tisztelt bizottság. Ki az, aki támogatja Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszteri tisztségre való alkalmasságát? Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* Hat igen szavazat. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Két tartózkodás. Ki ellenzi? *(Szavazás.)* Egy ellenzi. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottság támogatja Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszteri tisztségre való alkalmasságát.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Jó munkát kívánok az elkövetkezendő időben és felajánlom azt a partnerséget, amit korábban Martonyi külügyminiszter úrnak felajánlottunk. Illetve már volt alkalma a miniszterjelölt úrnak, mint igazságügyi miniszter bizottságunk előtt többször megjelenni. Tehát szoros együttműködést kérek és kínálok a miniszterjelölt úrnak, hiszen közös az érdekünk, a magyar érdekek képviselete az Európai Unióban. Köszönöm szépen.

Elnöki zárszó

Tisztelt Bizottság! Még szeretném bejelenteni, hogy ma délután 14 óra 30 perckor kerül sor ebben a teremben a következő bizottsági ülésünkre, Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatására. Köszönöm szépen, a bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Lestár Éva